مانیفێستی ئەلف

مانیفێستی ئەلف
مانیفێستی ئەلف

هەمزە گوڵانی

مانیفێستی ئەلف

هاوینی ٢٠٠٦

ئەلفێکی ناوقەد باریک،
پیتێکی ناسراو،
پەیتا – پەیتا بەمێژوودا سەردەکەوێ..
هەموو ئایەتەکانی ڕێگای دەرخ کردوون
ساڵ بەساڵ ئافاتی ئەنفالەکان
بەزمانێکی بریندار دەگێڕێتەوە،
باس لەئەشکەنجەدانی - ئاو- دەکا،
مانگی بێشەو..
ڕۆژی بێ دەرکەوتن..
تریفە تۆراوەکانی سەروبەندی ئاوابونی ژیان،
تیشکە وەنەوشەییەکانی خەزانی عیشق
لە ڕستەیەکی فەلسەفیدا هەڵدەگرێ،
دەرواتو
ئاوڕناداتەوە، لەبێدەنگی شەپۆلە دڵگەرمەکانی دەریا..
لەتەنیایی چرا پەناهەندەکانی خەیاڵ
لەڕووناکی بەر دەرگای خۆشەویستی
لەتروسکایی ئومێد
کەخۆی بەدەرگای ماڵە هەژارەکاندا هەڵواسیوە..
سەرەتا متمانەی داوەتە – با–
سەرکردایەتی ئەو هەورە ئاسمان پەرستانە بکا
کەبەڵێنیان بەزەوی داوە،
لەکاتی خۆیاندا ببارن!
بەسروە ئەو منداڵانە دەدوێنێ،
کەبۆساڵی داهاتوو تۆمارکراون
لەبازنەیەکی خەرمانەییدا کۆیان دەکاتەوە
(من خودای هەموو پیتو پەیڤەکانی ترم)
مامۆستاکان لەئەلفەوە هاتن
پسپۆرو پیتۆلەکانی جیهان
هەروەها ئێوەش دەبێ لەئەلفەوە دەست پێ بکەن.
ئاستەنگم لەبەردەم هیچ حەرفێکدا نەهێشتووە
بۆ دوارۆژ
ڕۆیشتنی کۆترم لەئێوە دەوێ،
کۆتر نەغمەیەك لە ڕۆیشتنیدا هەیە
لەهیچ باڵندەیەکی دیکەدا بەدی ناکرێ.
دوارۆژ،
پێویستی بەنەرمی نەسیم و
پەیڤینی تریفەو
لەرینەوەی ڕوناکی و
نەشئەی شەبەق و
نازکێشانی زەردەپەری ئێواران هەیە
دوارۆژ پێویستی بەجیلوەی ئەوین و
پشکوتنی گوڵەباغ و
شۆرابەکردنی حەقیقەت و
لەدەریاشدا ، بەتەماسی شەپۆل و (شەوبا).
ئاسۆ لەوپەڕی دوریدا زەردەخەنەی خوداوەندە
لەسەر ماهی بەخشندەیی ژیان
دەی هەنگاو بەرەو ئاسۆ هەڵهێنن
ئاسۆ لەئاودا گوتاری ڕوناکیە
دەریا پێگەیەکی مەجازی ئاسۆیە
دەریاوانەکان بۆ گەیشتن بەئاسۆ
دەبێ ڕێگای هەزاران میل بیابان ببڕن.
لەئادەمەوە ئاشنایەتیم درێژدەبێتەوە
ئەفلاتوون، ئەنشتاین، ئەرستۆ، ئەدیسۆن،
ئیسحاق نیوتن
بەئاماژەم فێرە دوان و
بەئاماژەم فێرە پێگرتن و
بەئاماژەم فێرە ڕۆیشتن و
بەئاماژەم فێرە ڕووناکیم کردوون..
گەشتیارەکان کەبەناو خرو خەرەندو
دۆڵ و شێوەکانی کوردستاندا گەڕاون
دەستم گرتوون بۆ نوسینەوەی داب و نەریتەکان
هەر لەئەولیا چەلەبیەوە بگرە
تەنانەت هەڵسوکەوتی هەڵم و
دابەزینی تەمومژو
شێوەی دەرکەوتنی خۆرو
هەورەها سۆزی نەسیم و
مەکری کانیاوەکان و
لارو لەنجەی جۆگەلەو
تەوس و توانجی شۆڕەبییەکانیشیان نوسیوەتەوە..
ڕەنگە (ئەپۆلۆ) یەکێ بێ لەوانەی
بۆ یەکەمجار ناوی کوردستانی بەدنیا گەیاندووە.
بەلێ من سەرکردایەتی هەمو پیتەکانی دیکە دەکەم
- با- کە زۆر خۆشەویستە لەلام
جاری وابوە لەسەر شتێکی زۆرکەم نیگەران بووە،
وەکو نیگەرانی ئاوێنە لەتیشك و باڵندە لەفڕین و
تۆرانی هەور لەباران..
ئەوکاتەی گوڵە گەنمێك
پەنجەکانی بۆ خودا بەرزکردونەتەوە
ئەوکاتەی جۆگەلەیەکی دڵ ناسك خەریکە باوێشك بدا
بەڵام دەستی میهرم درێژکردووە
من هەمیشە خۆم لەشەڕ بەدوور دەگرم،
بەدوری ئەو هێمایانەی سەردەمێکی دیکە دەدوێنن
بەدوری ئەو ڕەنگانەی ڕۆژگارێکی دیکە دەخەملێنن.
سەری من کۆمپانیای بەرهەمهێنانی بێدەنگی نییە
بەرەو جیهانێك دەچم لەرەنگی هەستم،
وەکو باران نم نم زەوی بەپیتم پاراودەکەم.
-با- لە- با- دا هەیە هەروەها لەبەردیشدا
بەرد بێدەنگیمان تێدەگرێ،
لەحاڵێکدا دەریا بەدەم هەڵهاتنی ڕۆژەوە پێدەکەنێ
ئاخر بەرد پارێزەری تەلارەکانی ژیانە
ئێمە هەموومان لەبەردەوە هاتووین..
نیاندرتاڵ
حیکایەتی ئەشکەوت و تاوێرەکانی تائێرە هێناوە.
ڕەنگە پێتان وابێ ئەلف هەمیشە توڕەو تۆسنە
نا، وانیە.. ئارام و لەسەر خۆم
دەبێ هەمووتان هونەری ئەوینداری لەهەنار تێ بگەن
هەنار پڕیەتی لەمیهرو،
میوەی دەمی نێرومێ (هەرمێ)یە!
دەگەڕێمەوە بۆ خۆم،
بۆ ساڵی یەکەمی خوێندن لەهەموو پیتەکان ئاسانترم
وردە وردە ڕێنماییتان دەکەم
لەئاڤێستاوە تا هەنوکە نەرم هاتووم،
گا تاکان دڵی بەردیش گەرم دادێنن
خوێندکارەکانی ئەوسا زۆربەیان لەعیشقی ئاگردا
پلە بەپلە دەرچووی سوتان بوون،
لەدوورەوە پڕیشکی ئاگرو
پڕشنگی خۆریان دەرخ دەکرد
گاتا گاتا بەلرفەی ئاگر دەچوونە ژوانی پەریزادەکان
هەموویان لەدەوری پیری موغان سپی دەچوونەوە،
سپی وەکو لەدایك بوونی – ئاو–،
گەرم وەکو خوڵەمێشی سوتانی غەریبان!
ئەلف لۆلۆ
ئەلف لۆلۆ
ئەلف لۆ
ئەلف لێ لێ
ئەلف لێ لی
ئەلف لی
لەسەران هەردەنگی –با – دێ،
لەمنی غەریبە ماڵی لەبناران هەر ناڵەی – تا- یە
ئەمن دەمەوێ ئەوێ بەهارێ
کۆچ و کۆچبارێ خۆم لەبناری (کارۆخ)ی لێ بکەمەوە
(گوڵەڕۆن)ی سەری سەپێکان بم
لەڕێحانێ فێرە زوڵف بۆنکردن و
لەخاوێ فێرە چاوبڕکێ و
لەگیابەندێ فێرە دەسبازی ئێواران بم
بەڵام چ بکەم دڵی من لەپێکەوتووە
هەربەخەیاڵ لە هاوین و لەبەهاران
دەچێتە کۆنە هەواران.
ئێستا بۆ ڕەشاقەتی ئاخاوتن ڕێجیم دەکەم
جوانی وەکو چڵە نێرگزێکی موعتاد،
لەبەهارێکی شۆخ و شەنگ و نەشمیلدا چاوان دەگێڕێ.
دەمەوێ گوێ لەو بولبولانە ڕاگرم
وەرزەکان فێرە زمانی ئاو دەکەن،
گەڵای درەختەکان فێرە پێکەنین.
ئەلف لە پەیڤینێکی ئاهوراییدا ئامۆژگاری – با – دەکا،
دەستدرێژی ناموس نەکاتە سەر درەختە بێوەژن کۆشەکان
ئەمجارەیان بەدوخاڵ بۆ جیم ڕێجیم دەشکێنێ
(چۆپی) دێتە سەر خەت و بێدەنگیم دەکاتە گۆرانیەکی
خەمناك
تەنیایم بەچرای ئاوازێکی نوێ ڕۆشن دەکاتەوە
(چۆپی) سەرچۆپی ڕوانینم دەگرێ
خۆی لەبیستنم دەخشێنێو ئاگر بەئاگر دەکاتەوە
نیگا بەنیگا دەکوژێ
(چۆپی) لەگەڵ ڕوانینم هەڵناکا
ئەلف هەرسێ خاڵەکەی لێ وەردەگرێتەوە
سیساوەیی بەحەیرانێکی چیایی دەمباتە سەر سپیە ڕێزی
خەیلانیان
خەیاڵم بەرزو نەویان دەکات و
لەزورگە زراوی گوێ لەئەسمەرێ کابایزی ڕادەگرم
بەئیزنی خودا ، نوختیەك دەخەمە سەر ئەو حەرفە بێکەس و
کارە
دێمە خوارەوە ، ماڵ بەماڵی خۆشناوەتی دەگەڕێم
لە دیمەنێکی حەفتاکاندا :
خشڵ و کەمەربەندو خەناوکەی گەردنێ
خاشخاشەی قۆڵ و خڕخاڵی بەلەکان
دەمکەنەوە هەرزەکارو خەیاڵبازی دەکەم
ئەلف لۆ لۆ
ئەلف لۆ لۆ
ئەلف لۆ
ئەلف لێ لێ
ئەلف لێ لی
ئەلف لی!
لەوێستگەیەکی دیکەی ئەلف دا:
دادابیەکان ڕێبازی خۆیان دەگۆڕن،
دەستیشم پەنجەیەکی گوناهبار لەخودا دەشارێتەوە
دەستم بەرەو دادگا ڕادەکێشن،
پەنجە گوناهبارەکەم لەدادوەر هەڵدەگەڕێتەوە،
پاشان ڕادەکات و پۆلیس بەدوایەوەن
هەموو دزەکانی شار دەرگاکانیان وازکردووە،
هەتا دەستم خۆ پەنا بدات و
پەنجە دزو درۆزن و دووزمانەکەم لەگرتن دەربازبێ!
ئەلف بەڕێوەیە بە (ڕێ) وە، (ڕانیە) ڕاڕا لەژیان و
ڕوسوری ڕۆژانی ڕابون و ڕوسیاهی پەنادانی پەنجە
گوناهبارەکەی
دەستی منە.
ئەلف لە (زێ) دەپەڕێتەوە ، دەمێکە زوڕناژەنەکان
بەئارەزووی خۆیان زوڕنا دەژەنن ژن و پیاو سەمادەکەن
تادێ ژمارەی زوڕنا ژەنەکان لەزیادبوندایەو
(ژێ)یەکانی گەرویان شلنابن
بەڵام هەموو ڕۆژێ – ژن – قسەو باسی سەرلێوی ئاگرن
هەموو ڕۆژێ لەولاتە ژنبازەکەی مندایە
ئاگر لەباسکردنیاندا دەسوتێ، گوللە لەسەریاندا گەرم و
گوێزان لەلوتیاندا شەرمەزراو، چەقۆ لەگەردنیاندا ڕیسوایە!
ئەلف لۆ لۆ
ئەلف لۆ لۆ
ئەلف لۆ
ئەلف لێ لێ
ئەلف لێ لی
ئەلف لی!
(سین)م* بەئەلف نەبردووە
سەوداسەری شتە بێ ماناکان بێ
تەنها شەوی لەئاسمان بۆ خەڵوەت و
تەنها ئاسمان، لەوباڵندانەی لەهەستمدا دەخوێنن
کە باڵندەیەکیش دەکەوێتە خوارەوە
فریشتەکان (شین) دەگێڕن
من هەمیشە بێداری ئەو ڕەنگانەم پایز کاڵیان دەکاتەوە
ئێواران کە ئاسۆی حوزنم سور هەڵدەگەڕێ
شەقامێك بەرەو ماڵ دەبەمەوە،
ئاشنایە بەسروشتی گەڕانەوەم.
شەوانە ژورێك دەخەوێنم ، تا درەنگ بێزاریم دەلاوێنێتەوە.
سینم بە ئەلف نەبردووە دەست بۆ ئەو پارکانە بەرێ
شەرم لەبێدەنگیم دەکەن و (شین) بۆ تەنیایم دەگێڕن!
ئەلف ئارام لاپەرەی دیوانەکان هەڵدەداتەوە
ع
ع
شەونم و
ئەلف با هەوری و
شیرین کاف
لەناوەکانیاندا پیتبازیان کردووە
بۆ ئەوەی خۆیان لەشەیتان بشارنەوە
ئەلف (فێ) ناگرێ
بەسەر(قاف) دا بازنادا
ئەو حەز لەسەیران و گەشت و پەناو پەسیوان دەکات و
لەشەڕو شۆڕدا سەرکێشەو
لاشەی کوژراوەکان بەنابوتی ئەداتەوە خاوەنەکانیان.
(کاف
ها
یا
عەین
صاد)
ئەلفێکی بەئێوە نامۆنیم
دەزانم ڕۆژانە ئیهانە دەکرێن
هەرکەس بەئارەزووی خۆی بەکارتان دەهێنێ
هەمیشە لەبیرمدا نیشتەجێن
دەبینم کەچۆن لەسەردەمی ئاگر بێژەکان گرژ دەبن
ئاگربێژەکان هەموو ڕۆژێ – ئاو- دەشکێنن
ڕەنگ لەنێو دەبەن، تا لەبەهاردا نەکرێتەوە
من پێگرتووی ڕۆژگارێکی تەڕم
لەدایکبووی خانوچکەیەکی ئیمان بردووم و
گیانی داوەتە حازریان
دوکەڵی کاریتەکانی ڕابردوو دەگێڕنەوە
ڕابردوویەکی ساکارتر لەبزە ئاڵتونیەکانی دایکم
ڕابردوویەکی گرژتر لە سیمای خەمەکانی باوکم
لەپەنجەرەیەکەوە کەهەتاو بەدەستنوێژەوە دەهاتە ژوور
من لەوێوە فێرە ئەلف و بای تیشك و
لەوێوە فێرە ئەلفوبای ڕوانین بووم
ئێستا لەڕۆژگارێکی دوو ڕوودا،
دەنگێك دەنگێکی دیکە بەکار دەهێنێ
ڕەنگێك ڕەنگێکی دیکە زیندەبەچاڵ دەکا
چرایەك چرایەکی دیکە دەکوژێنێتەوە!
هەموو ڕۆژێ،
لەئەلفەوە گوناهبار دەکرێ تا – یا
لەئەلفەوە تۆمەتبار دەکرێ تا – یا
لەئەلفەوە سوکایەتی پێ دەکرێ تا – یا !
دەگمەنن ئەوانەی
لەپیتاندنی پیتەکاندا ڕاستگۆن
بێستانەکان لەگەرمادا کاڵ بوونەوە
ڕوناکی هەرپێ نەگەیشت
باغچەکان سەریان سپی بوو
هەتاو سەرپێ نەکەوتووە!
ئەلف لۆ لۆ
ئەلف لۆ لۆ
ئەلف لۆ
ئەلف لێ لێ
ئەلف لی لی
ئەلف لی
!

مانیفێستی ئەلف

* (سین) واتە گومان.